

Naši Vitomarci

Prvi časopis krajanov Vitomarcev
številka 1, maj 1993

Prebirate uvodno številko časopisa, za katerega vsi, ki smo sodelovali pri njegovi pripravi, upamo, da se bo dobro prijel in da bo vir zanimivega branja in informacij iz našega kraja. Še več! Morda bo prijetna popestritev prostega časa. V vaše domove, vsaj upamo, bo prihajal enkrat mesečno. Del tega časopisa bo namenjen tudi prispevkom bralcev. Z veseljem bomo upoštevali vse pripombe, predloge in pobude. Upamo, da jih bo čimveč, ustvarjalnih, kritičnih pa tudi pozitivnih.

TURIZEM V VITOMARCIH

Morda čuden naslov, vendar to naj bi bil cilj vseh nas Vitomarčanov. Zavedamo se, da tega ne bomo dosegli na lahek način. To bomo dosegli le z voljo vseh nas, dragi krajanj Vitomarc.

In kako naj bi začeli?

Z novim vodstvom KS je bila imenovana skupina, ki naj bi skrbela, da se Vitomarci vsaj malo približamo turističnim krajem ptujske občine. V ta namen smo povabili ministra za turizem, gospoda Vesenjaka. Dal nam je vzpodbudne nasvete, omogočil nam je tudi izdajo tega časopisa. Ponudil nam je tudi finančno pomoč v višini 60.000,00 SIT. Verjetno pa nas je najbolj razveselil z novico, da si bo preko tega leta posebna komisija ogledala naš kraj in ob koncu leta 10 najlepše urejenih domov nagradila z lepim izletom v tujino.

Zato, dragi Vitomarčani, poskrbimo da bo naš kraj postal čistejši, lepši, tako, da bomo vsi ponosni da smo krajanj te majhne KS.

Nihšče ne zahteva, da bi vsi morali imeti lepe hiše, fasade - vse to si vsak ureja po svoji zmogljivosti, toda vsi lahko imamo vsaj nekaj rož, vsi lahko pokosimo travo ob cestah in poskrbimo za urejenost lastnih dvorišč. Začnimo z malim, začnimo čisto pri dnu

in vsem skupaj se nam bo to z leti morda obrestovalo.

In kaj bi lahko storili v letu 1993?

Odpravili bi divja smetišča, postavili cestne table, ki bi označevale naš kraj in vasi. Nabavili bi koše za smeti. Kot verjetno že veste, teče akcija za ureditev pokopališča in dokončanje mrliške vežice. Začela so se dela tudi na naši lepi cerkvi. Vse to pa je že začetek urejanja našega kraja, s tem pa vključitev v turistično ponudbo.

Turistom bi lahko omogočili ogled najlepših sadovnjakov v severovzhodni Sloveniji, veliko lepo urejenih kmetij, nekaj starih kulturnih spomenikov in najstarejšo hišo v občini Ptuj. Imamo pa tudi odlične možnosti za razvoj kmečkega turizma in gostinstva. Nenazadnje pa lahko ponudimo dobro voljo in prijaznost, ki je že tako redka.

Moj predlog je tudi, da bi turizem začeli "ustvarjati" sami. Vsak mesec bi eno nedeljsko popoldne preživeli skupaj. Enkrat v tej vasi, drugi mesec v drugi. To naj bi bila priložnost za klepet, šaljive igre odraslih in otrok; morda bomo s tem pritegnili še ljudi od drugod. Zdi se mi namreč, da preveč strmimo za delom, zase pa si ne moremo utrgati časa. Tempo življenja je prehitel, tudi leta prehitro minevajo, ne najdemo pa časa za razvedrilo, za prijateljski klepet in prijaznost. A bomo vsaj enkrat složni, vsaj enkrat ne glejmo na materialno plat - naredimo nekaj zase in za naš kraj! Bodimo prvi, bodimo vzgled drugim krajevnim skupnostim!

Drage krajanke in krajanj, ob koncu bi vas še enkrat povabila k sodelovanju: prvi sestanek nas vseh bo v petek, 4. junij 1993 ob 20. uri v gostilni Rola. Izvolili bi odbor - iz vsake vasi po dva krajana, tako da bi se lažje dogovarjali za skupne akcije. Vabimo vse, ki jim je mar za naš kraj, da se udeležijo tega sestanka.

V mesecu aprilu bi si pohvalo zaslužili stanovalci Vitomarc, ki so s skupno akcijo lepo obnovili križ pri Braku. Hvala tudi vsem ostalim, ki so že prej obnovili kapele in ostale kulturne spomenike.

Lidija ČUČEK

Tudi Vitomarci so lahko turistični kraj. Turizem pa ne pomeni le velikega števila obiskovalcev, temveč tudi skrb za svoje okolje, ljubezen do svojega kraja, ograjo, ki jo vsako pomlad popraviš in popleskaš in prijazen "Dober dan", ki ga nameniš vsakemu obiskovalcu. Vse to in še veliko več lahko ponudite Vitomarčani prijateljem, kupcem vaših izdelkov ali obiskovalcem že danes. Le organizirati se bo potrebno in poskrbeti zase. Tukaj se začenja pot navzgor. Za tem sledijo tudi investicije in bogatenje kraja.

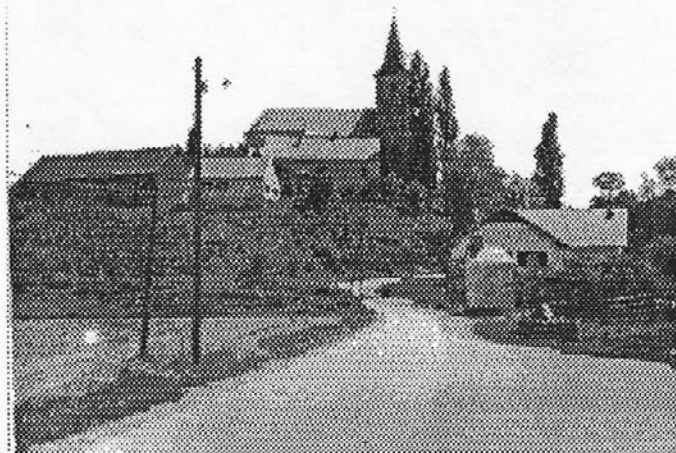
Skupaj z vami bomo poskušali vnesti v Vitomarc turističnega duha, saj smo zaznali, da Vitomarčani znate poskrbeti zase. Turisti, prijatelji, kupci, vlagatelji in nenazadnje tudi denar prihajajo namreč le tja, kjer ljudje znajo poskrbeti zase.

član IS SO Ptuj za področje turizma, gostinstva in trgovine Peter VESENJAK

Krajani Vitomarcev so se, z Gospodom župnikom na čelu, odločili za sanacijo cerkve pri sv. Andražu - Vitomarcih. Zato morda nekaj besed o naši župniji.

ŽUPNIJA

Na 293 m visokem griču stoji zgodovinsko znamenita, spomeniška, v gotskem slogu pozidana cerkev - sv. Andraž v Slov. goricah. Zgrajena je bila leta 1513. Do leta 1756 je bila cerkev sv. Andraž podružnica sv. Lovrenca v Sl. goricah. Z ustavno listino 21.7.1756 Sekovskega škofa je bila župnija ustanovljena in potrjena od Marije Terezije. Seveda prvotna cerkev ni bila tako velika. Kakor drugod, so tudi našo cerkev povečali okrog leta 1700, župnišče pa leta 1754.

Prvi župnik je bil Matej Štruc, ki se je k Andražu priselil 20. julija 1757 leta. Zanimivo je, da je sedanji stolp, ki je bil prizidan leta 1529 v turških časih služil kot tabor, kjer so se ob turških vpadih zbirali in borili naši predniki.

Kronika župnije svetega Andraža poroča, da je bila cerkev obraščena s smrekami in bori, zato so jo v začetku imenovali sv. Andraž v Hojčji. Leta 1754 so večinoma teh iglavcev posekali. Cerkev je bila temeljito obnovljena leta 1855. Letos pa slavi 480 letnico in 35 let zadnje zunanje obnove.

Versko življenje v župniji je podobno kot v drugih Slovenjgoriških župnijah.

Je na precej visokem nivoju kar se tiče obhajanja praznikov in obiska svete maše ob nedeljah in praznikih.

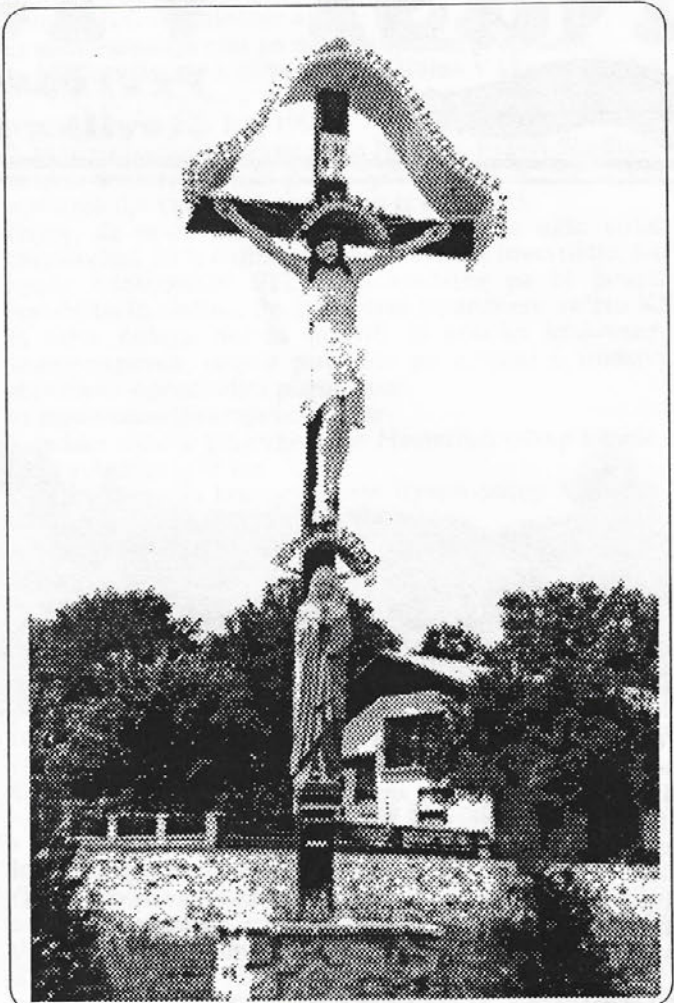
Skupaj z domačim župnikom si versko občestvo prizadeva, da bi duhovna blaginja in božje kraljestvo čim bolj zorelo v srcih ljudi.

Pri mladih se opaža velika zavzetost za duhovne vrednote kar je zelo pohvalno in tudi vidno, zlasti pri obisku veroučne šole - verouka, saj je skoraj 100 % obisk.

Župnija vedno znova in znova zaživi ob vsakoletni slovesnosti prvega svetega obhajila, ki bo letos 6. junija, t.j. v nedeljo na praznik Sv. Trojice ob 10.00 uri dopoldan, ki se ga bo udeležilo naših 25 prvoobhajancev.

Zaživi znova ob slovesnosti farnega zavetnika Sv. Andraža in to vsako prvo adventno nedeljo, kakor ob podelitvi birme in drugih praznikov.

V zadnjih letih je bilo precej storjenega tudi na

gospodarskem področju, saj so bila opravljena različna dela.

Dobili smo nove prostore - učilnico za poučevanje verouka, prekrili smo župnijski dom in farno cerkev, oskrbeli elektrifikacijo zvonov, električno razsvetljavo cerkve ponoči ter obnovili "škarpe" okrog cerkvenih in župnijskih objektov.

Lep cvet župnije, na katerega pa še vsi čakamo, da se razcveti, je adaptacija oz. obnova farne cerkve Sv. Andraža in to vse tja do zidarskih, pleskarskih in kleparskih del.

Ker je cerkev kulturni spomenik se dela opravljajo skupaj v soglasju z Zavodom za spomeniško varstvo Maribor in s pomočjo faranov.

Farani so ob tem pokazali veliko dobre volje in navdušenja, kar je zelo vzpodbudno in pohvalno.

Tudi predstavniki krajevne skupnosti in učitelji so nam priskočili na pomoč. Vse to je posledica dobrih odnosov in sodelovanja med njimi in domačim župnikom. Sodelovanje poteka preko raznih oznanil v cerkvi, prireditvev, proslav, raznih izboljšav v samem kraju in podobno.

Vse kar je bilo povedano govori o tesnih stikih med nami vsemi, ter krepitvi naših duhovnih in kulturnih blagorov.

VEDNO LEPA STARA HIŠA

V šoli smo imeli projektni teden pod naslovom Moj rojstni kraj so moje korenine.

V novinarskem krožku smo se odločili, da obiščemo Marijo Hrga, ki živi v najstarejši hiši v Vitomarcih. Gospa Marija je stara šestin- sedemdeset let in živi s sinom v hiši, ki je stara sto štiriinosemdeset let. Še danes je krita s slamo. V tej hiši živi gospa Marija že dvain- sedemdeset let.

Hiša je zaradi starosti pod spomeniškim varstvom. Postavljena je iz lesa in ometana z ilovico, pomešana s slamo.

Gospa Marija je imela štiri otroke, vendar so trije umrli. Poročena je bila dvakrat. Prvi mož je padel v Nemški vojski, drugi pa je umrl pred nekaj leti. Čeprav je imela v življenju mnogo grenkih trenutkov, je gospa Marija vedno vesela, dobre volje in kljub svojim letom zdrava.

Boštjan Šilec, 2. razred

ŠOLSKO LETO SE IZTEKA

Z veliko hitrostjo in dnevi polnimi dejavnosti hitimo proti koncu še enega šolskega leta.

Pogled se ozira naprej in nazaj.

Šolo obiskuje 108 učencev v petih razredih in 20 učencev male šole.

23. aprila smo zaključili drugi trimeser z roditijskim sestankom in starše seznanili s šolskim uspehom.

Ni bil slab, vendar ga želimo do konca šolskega leta še izboljšati. 104. učenci so bili uspešni (96,3%), 4. neuspešni.

Vsi učenci z učnimi težavami so bili deležni dodatnega pouka in individualne pomoči učiteljic.

Redno šolsko delo so ob dopolnilnem pouku bogatile še druge dejavnosti - dodatni pouk, dramski krožek, pravljčni krožek in pevski zbor - v katerih učenci najdejo svoje zadovoljstvo in razvijajo ustvarjalnost.

Za uspeh in vedenje je bilo pohvaljenih 19 učencev. Huda gripa pretekle zime je bila vzrok za precejšnje število opravičenih izostankov.

Pogled naprej nas pelje v tretji in najkrajši del šolskega leta, ki pa bo zato zelo dejaven. Učenci morajo biti še najmanj dvakrat ocenjeni iz vsakega predmeta (pisna in ustna ocena).

Največ časa pa bo namenjeno ponavljanju, utrjevanju in poglobljanju učne snovi. Zato učna prizadevnost še ne sme pasti.

Prijetnejše strani za učence so zaključne ekskurzije - šolski izleti.

Učenci 1. in 2. razreda se bodo popeljali v Maribor in na Pohorje, učenci 3., 4. in 5. razreda pa v eno najlepših dolin sveta - Logarsko dolino.

MOJ ROJSTNI KRAJ SO MOJE

KORENINE

Prve dni decembra smo imeli na osnovni šoli Vitomarci projektni teden. Skupaj z učitelji in mentorji smo obudili stare običaje. Starejši krajanji so nam pokazali, kako se našiva, izdeluje grablje, košare, ratišče kose in toporišče sekire. Imeli smo likovni krožek, kjer so risali slamnate hiše, plesni in pevski krožek, kjer so obudili stare plesne in pesmi. Pri novinarskem krožku smo obiskali najstarejšo hišo v Vitomarcih in o tem napisali članek.

Zadnji dan smo imeli predstavitev projektnega dela. Staršem smo pokazali, kaj vse smo se naučili. Po predstavi so si starši ogledali razstavo starih jedi in lončenih posod, predmetov in knjig domačih piscev.

Mislím, da se je projektni teden zelo dobro iztekla.

Damjana Vršič, 5. razred

STARA KUHINJA

S Sandro in Zlatko smo sodelovale v skupini, ki je kuhala in pekla stare jedi. Oblečene smo imele bele predpasnike.

Prvi dan smo skuhalí štajersko kislo juho. Naslednji dan nas je kuharica Vilma naučila peči domače kekse. Z različnimi starimi modeli smo jih izrezovali iz testa. Ko so se kekši spekli, smo jih lahko poskusili. Bili so zelo okusni.

Vse jedi, ki smo jih pripravili, smo razstavili in s tem pokazali, kaj smo se v tem kratkem času naučili.

Mateja Zdravec, 2. razred

24 učencev 4. in 5. razreda se bo udeležilo šole v naravi v Ankaranu, pevski zbor pa bo zapel na zaključni prireditvi učencem in staršem in šolska vrata se bodo za učence zaprla do jeseni, ko se bo ves krog z vsemi skrbmi in veseljem mladosti začel znova. Tokrat z novimi oblikami pouka, saj nam je letošnje projektno delo z naslovom "Moj rojstni kraj so moje korenine", v katero so se tako vneto vključili tudi starši, prineslo mnogo spoznanj in zadovoljstva.

Projektno delo smo med drugimi šolami pretekli teden predstavili na sejmu v Celju s fotografijami in besedami, ki pripovedujejo o šoli, ljudeh in kraju Vitomarci.

Pedagoški vodja šole

Karl Vurcer

V lanskem letu, 6.12.1992, smo v naši krajevni skupnosti vzporedno z državnimi volitvami izpeljali tudi krajevne volitve. Po sprejetem statutarnem sklepu na zborih občanov smo volili 7 članski svet in predsednika ter 3 članski nadzorni odbor (Karl Vršič, Slavšina 21, Branko Šilec, Drbetinci 4/b, Ivan Bezjak, Drbetinci 55). Poleg izvoljenega sveta na tajnih volitvah, pa je svet na prvi seji na predlog predsednika izvolil še dodatnih 5 članov sveta. Člani sveta so si delo razdelili tako, da vsak pokriva svoje področje - resor.

a) člani sveta in njihove zadolžitve:

Ivan PUČKO je član sveta za naselje Hvaletinci, ter obenem podpredsednik sveta. Dodatno je zadolžen za področje ureditve vodovoda na področju celotne KS. V letošnjem letu je v občinskem programu izdelava projektne dokumentacije za izgradnjo vodovoda na področju naše KS.

Franc ČUČEK je član sveta za naselje Vitomarci, dodatno je zadolžen za področje ureditve pokopališča.

Ivan KOLAR je član sveta za naselje Drbetinci.

Katarina LJUBEC je članica sveta za naselje Gibina.

Franc HERGA je član sveta za naselje Rjavci

Andrej ROŠKAR je član sveta za naselje Slavšina

Ivan HANŽELJ je član sveta za naselje Novinci, ter predstavnik KS v odboru za obnovo cerkve.

Dodatno izvoljeni člani sveta pa so:

Alojz FEKONJA je zadolžen za izgradnjo in ureditev javne cestne razsvetljave v KS ter za realizacije zastavljene akcije - ureditev druge plasti asfalta v naselju Vitomarci-vas.

Lidija ČUČEK je zadolžena za razvoj turizma v našem kraju.

Bogdan BERLAK je odgovoren za izdajo krajevnega glasila, ter za izvedbo zastavljene akcije "turistična označitev kraja".

Jože BRAČEK pokriva razvoj kraja na področju družbenih dejavnosti, športa, šolstva, ...

Milan KURI pokriva področje strelstva, lovstva.

b) program razvoja kraja smo razdelili v dve skupini:

1. redni program, ki predstavlja komunalno ureditev kraja po referendurnem programu. Za realizacijo tega programa so zadolženi člani sveta izvoljeni na tajnih volitvah.

2. dodatni program, ki predstavlja razvoj kraja na vseh ostalih področjih izven referendurnega programa, kot so: razvoj turizma, športa, lovstva, šolstva, ...

Na področju šolstva so naše želje in potrebe o pridobitvi popolne OŠ v naš kraj. V tej smeri že tečejo pogovori z odgovornimi predstavniki šole, občine in tudi republike. Za realizacijo dodatnega programa pa so zadolženi dodatno izvoljeni člani sveta KS.

Po sprejetem finančnem načrtu KS Vitomarci in po sprejetem občinskem proračunu s programi, planiramo

letos realizirati naslednje akcije:

a) modernizacija cest po demografskem programu:

1. Modernizacija lokalne ceste Gibina v skupni dolžini 1,7 km; po programu iz leta 1992 1 km, dodatnih 0,7 km pa po programu iz leta 1993

2. Modernizacija krajevne ceste Novinci-Rjavci-Slavšina v skupni dolžini 1,4 km; po programu iz leta 1992 1 km, dodatnih 0,4 km pa po programu iz leta 1993.

Pogoj, da bodo plani realizirani je, da z naše strani zagotovimo 30% sofinancerskega deleža investicije, kar znaša 2.580.000,00 SIT, 70% sredstev pa bi pokrili republika in občina. Po sprejetem finančnem načrtu KS bi 50% našega deleža pokrili iz dotoka krajevnega samopriskpevka, ostalo polovico pa krajani s sredstvi, zbranimi s posebnimi pogodbami.

b) modernizacija krajevnih cest:

1. modernizacija krajevne ceste Hvaletinci odcep kapela - Lajh v dolžini 0,75 km

2. modernizacija krajevne ceste Rjavci odcep Kukovec - Zdravec v dolžini 0,4 km

3. modernizacija krajevne ceste Drbetinci odcep kapela - Lovrenčič v dolžini 0,5 km

4. modernizacija krajevne ceste Vitomarci odcep Toš - Bezjak v dolžini 0,2 km.

Dogovarjamo se tudi za modernizacijo še nekaterih odcefov cest, vendar v občinskem planu ni zagotovila za pokritje sofinancerskih deležev investicije, tako, da je realizacija zaenkrat odvisna od naših lastnih sredstev (posebne pogodbe in krajevni samopriskpevek).

c) pokopališče:

- s pobrano grobnino (2.000,00 SIT po grobu) in delno s sredstvi krajevnega samopriskpevka, nameravamo v letošnjem letu poleg rednega vzdrževanja pokopališča (košnje trave, urejanje žive meje, nabava peska, odvoz smeti,...) urediti še smetišče, vhod v kapelico ter dokončati in opremiti mrliško vežico.

Za vse našete dejavnosti ter delo KS Vitomarci načrtujemo za leto 1993 10.012.984,50 SIT potrebnih sredstev.

O novostih in realizacijah posameznih akcij vas bomo sproti obveščali v naslednjih številkah našega krajevnega glasila.

Dobrodošle so tudi vaše pobude, predlogi in pripombe, ki jih lahko oddate v pisni ali ustni obliki v pisarni KS ali pa pri Čuček-Rola Lidiji in Berlak Bogdanu.

OBVESTILA

Za krajevne ceste smo naročili 300 m³ gramoza, za delitev le-tega pa so po vaseh zadolženi člani sveta.

Vse pogodbene obveznike in zavezance za plačilo grobnarne prosimo, da pravočasno in redno izpolnjujete svoje obveznosti, kajti v nasprotnem primeru bomo morali zadeve predati v izterjatvo in iti tudi v objavo imen dolžnikov.

Prosimo in obveščamo vse krajanke, da naj ne odlagajo več nobenih odpadkov v jamo "PEKEL".

Obveščamo vas, da so krščanski demokrati predali pobudo za spremembo imena našega kraja Vitomarci v Svet Andraž.

